Học máy với Python

Session 4

NGÔ VĂN LINH

Tổng quan

- ☐ Word2vec
- ☐ Recurrent Neural Networks (RNNs)
- ☐ Triển khai RNNs

Word2vec

☐ Xét câu sau:

"It is a heavy rain today, that makes people prefer staying at home over going out."

- people được gọi là center word
- ☐ {that, makes, prefer, staying} được gọi là context words của people
- Một cặp (center word, context words) được gọi là một

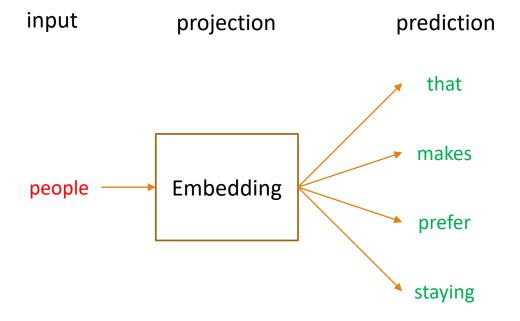
"skip-gram"

Word2vec

- Để thu được biểu diễn word2vec của từ, có 2 mô hình:
  - 1. Skip-Gram
  - 2. CBOW (Continuous Bag-of-Word Model)

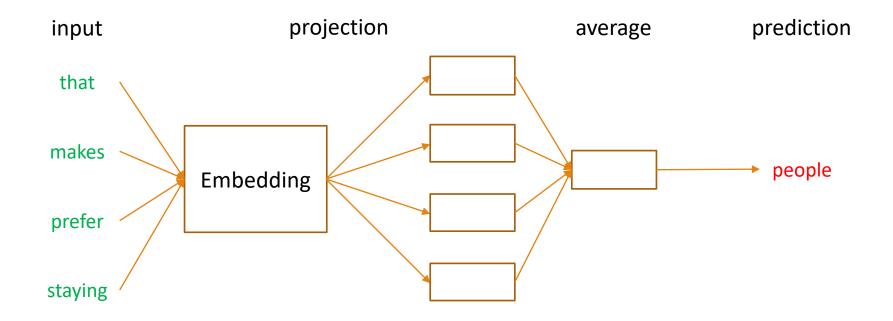
1. Skip-Gram

Sử dụng center word làm input và context words làm target

2. CBOW

Sử dụng context words làm input và center word làm target

Word2vec

- Sau khi huấn luyện, thu được ma trận Word Embedding, mỗi
- Hàng là một vector biểu diễn cho một từ.
- Lưu ý: ma trận Word Embedding cũng thay đổi khi training
- Word Embedding thường là tầng đầu tiên trong rất nhiều mô hình Deeplearning hiện nay.
- Xem chi tiết tại:

[1] https://papers.nips.cc/paper/5021-distributed-representations-of-words-and-phrases-and-their-compositionality.pdf

[2] https://arxiv.org/pdf/1411.2738.pdf

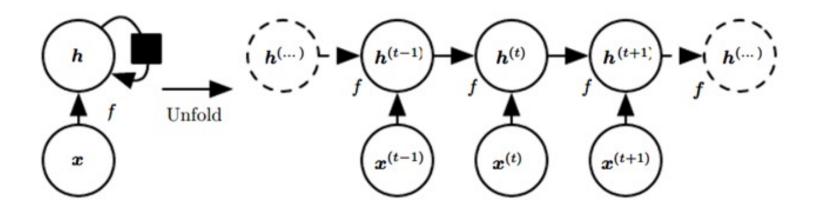
Recurrent Neural Networks

- Chuyên dùng cho dữ liệu dạng chuỗi.
- ☐ Ví dụ: "It is a heavy rain today"
- ⇒x1: "it", x2: "is", x3: "a", x4: "heavy", x5: "rain", x6: "today"
- ⇒Chuỗi: x1 -> x2 -> x3 -> x4 -> x5 -> x6
- ☐ Mỗi phần tử của chuỗi nằm ở một bước thời gian (**time step**) khác nhau và có quan hệ về mặt thứ tự với nhau
- Mô hình hóa quan hệ thứ tự giữa các phần tử trong chuỗi
- => Recurrent Neural Networks ra đời.

Recurrent Neural Networks

☐ Cấu trúc chung của RNNs:

$$\boldsymbol{h}^{(t)} = f(\boldsymbol{h}^{(t-1)}, \boldsymbol{x}^{(t)}; \boldsymbol{\theta})$$

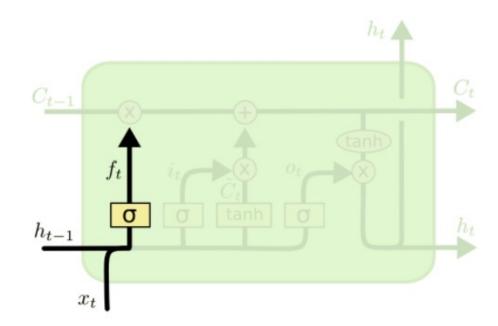
Recurrent Neural Networks

- Một cách mô hình hóa hàm f
- ⇒Long Short-Term Memory (LSTM)

- ☐ Bao gồm các cổng để điều khiển luồng thông tin đi qua qua LSTM
- Thông tin được lưu trữ trong Memory cell (MC) C_t
- ☐ LSTM cell gồm 3 cổng:
  - > Forget gate: "quên" thông-tin-trong-MC-từ-timestep-trước, C_{t-1}
  - > Input gate: "lưu trữ" vào MC thông-tin-từ-timestep-hiện-tại, $\widetilde{C_t}$
  - > Output gate: "trích xuất" thông tin từ MC để đưa ra h_t

☐ Forget gate:

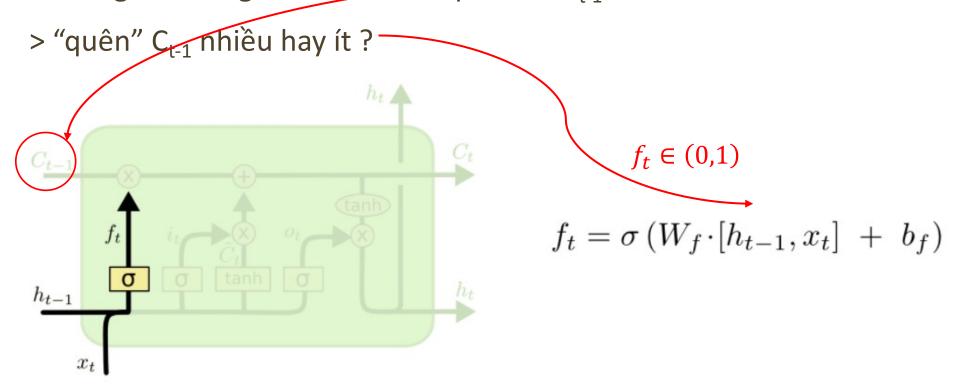
- > thông-tin-trong-MC-từ-timestep-trước C_{t-1}
- > "quên" C_{t-1} nhiều hay ít ?

$$f_t = \sigma\left(W_f \cdot [h_{t-1}, x_t] + b_f\right)$$

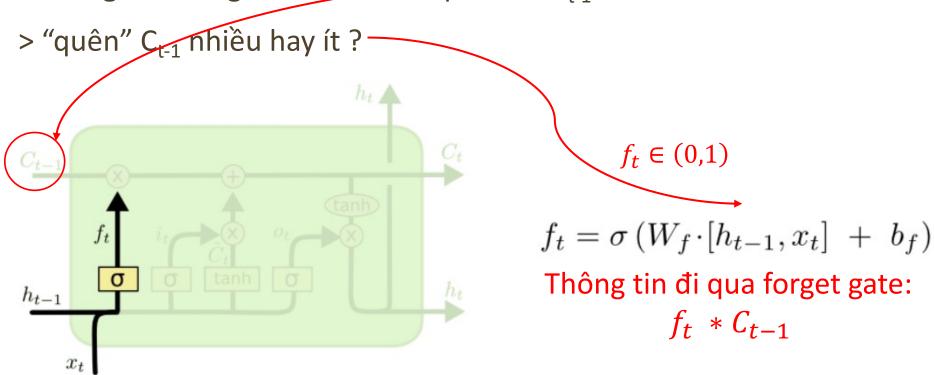
☐ Forget gate:

> thông-tin-trong-MC-từ-timestep-trước C_{t-1}

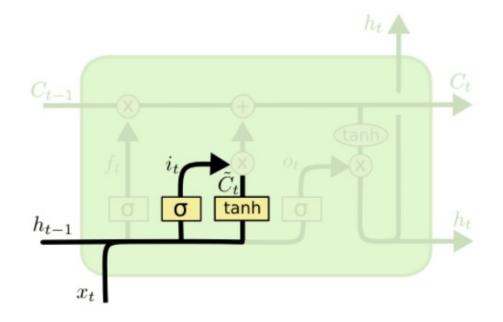
☐ Forget gate:

> thông-tin-trong-MC-từ-timestep-trước C_{t-1}

☐ Input gate:

- > dữ liệu từ timestep hiện tại x_t
- > thông-tin-từ- x_t -muốn-cho-vào-MC là $\widetilde{C_t}$, lấy bao nhiêu ?

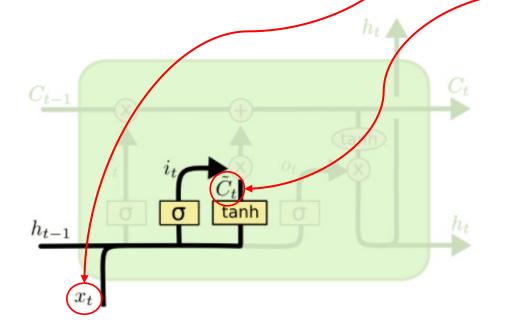

$$i_t = \sigma \left(W_i \cdot [h_{t-1}, x_t] + b_i \right)$$

$$\tilde{C}_t = \tanh(W_C \cdot [h_{t-1}, x_t] + b_C)$$

☐ Input gate:

> dữ liệu từ timestep hiện tại x_t

> thông-tin-từ- x_t -muốn-cho vào-MC là $\widetilde{C}_t$, lấy bao nhiều ?

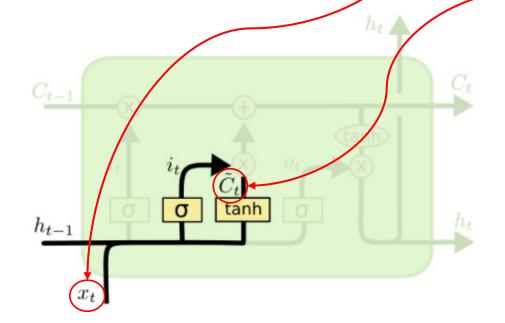
$$i_t = \sigma \left(W_i \cdot [h_{t-1}, x_t] + b_i \right)$$

$$\tilde{C}_t = \tanh(W_C \cdot [h_{t-1}, x_t] + b_C)$$

☐ Input gate:

> dữ liệu từ timestep hiện tại x_t

> thông-tin-từ- x_t -muốn-cho vào-MC là $\widetilde{C}_t$, lấy bao nhiều ?

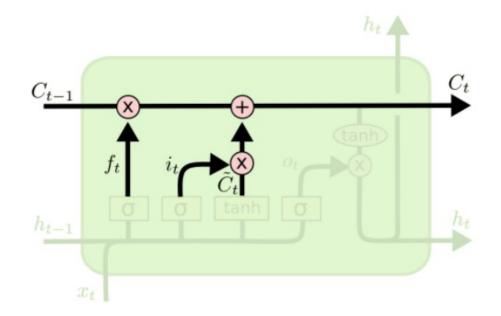
$$\dot{i}_t = \sigma\left(W_i \cdot [h_{t-1}, x_t] + b_i\right)$$

$$\tilde{C}_t = \tanh(W_C \cdot [h_{t-1}, x_t] + b_C)$$

Thông tin đi qua input gate:

$$i_t * \widetilde{C}_t$$

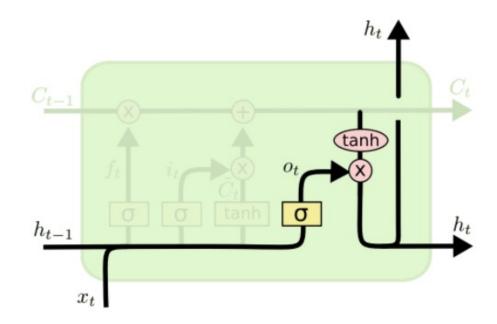
- ☐ Tổng hợp thông tin:
  - > Thông tin đi qua forget gate: $f_t * C_{t-1}$
  - > Thông tin đi qua input gate: $i_t * \widetilde{C}_t$

$$C_t = f_t * C_{t-1} + i_t * \tilde{C}_t$$

☐ Output gate:

- > "trích xuất" thông tin từ MC, h_t
- > thông tin được trích xuất trước đó, h_{t-1}

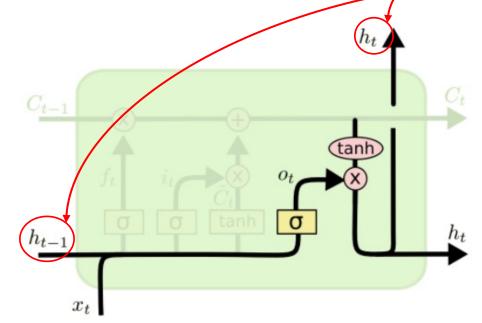

$$o_t = \sigma (W_o [h_{t-1}, x_t] + b_o)$$
$$h_t = o_t * \tanh (C_t)$$

☐ Output gate:

> "trích xuất" thông tin từ MC, h_t

> thông tin được trích xuất trước đó, h_{t-1}

$$o_t = \sigma \left(W_o \left[h_{t-1}, x_t \right] + b_o \right)$$
$$h_t = o_t * \tanh \left(C_t \right)$$

☐ Nhận xét:

> Memory cell có tác dụng là vật chứa thông tin nội bộ (C_t) , được tích lũy qua các timesteps cho tới thời điểm t

$$C_t = f_t * C_{t-1} + i_t * \tilde{C}_t$$

> Output gate đưa ra h_t , điều khiển việc trích xuất thông tin từ Memory cell

$$h_t = o_t * \tanh(C_t)$$

☐ Nhận xét:

> Memory cell có tác dụng là vật chứa thông tin nội bộ (C_t),

được tích lũy qua các timesteps cho tới thời điểm t

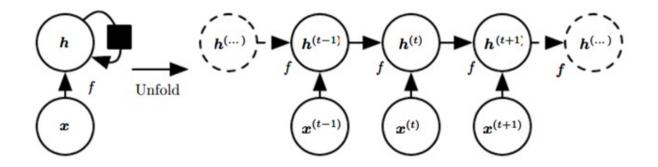
$$C_t = f_t * C_{t-1} + i_t * \tilde{C}_t$$

> Output gate đưa ra h_t , điều khiển việc trích xuất thông tin từ Memory cell

$$h_t = o_t * \tanh(C_t)$$

> C và h là 2 vector có cùng kích thước -> LSTM cell size (Istm size)

☐ Cách sử dụng LSTM:

- > cần có trạng thái khởi đầu h⁽⁰⁾
- > trong LSTM, memory cell cũng cần có trạng thái khởi $C^{(0)}$

☐ Cách sử dụng LSTM: việc input đi qua LSTM giống như một vòng lặp:

```
$ init_state = {c, h }
$ outputs = []
$ for timestep in range(max_timestep):
$ new_c, new_h = LSTM(c, h)
$ outputs.append( (new_c, new_h) )
$ c, h = new_c, new_h
```

=> Cần giới hạn giá trị max_timestep

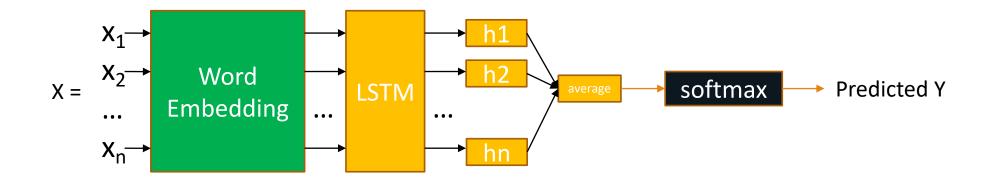
- Xem thêm tại:
- [1] http://colah.github.io/posts/2015-08-Understanding-LSTMs/
- [2] http://www.bioinf.jku.at/publications/older/2604.pdf

Triển khai RNNs

- ☐ Nội dung chính:
  - > Kiến trúc mạng
  - > Triển khai

Triển khai RNNs

☐ Kiến trúc mạng:

Triển khai RNNs

- ☐ Triển khai:
  - 1. Xử lý dữ liệu
  - 2. Xây dựng mô hình

- Quy trình:
  - > Xây dựng từ điển
  - > Encode dữ liệu

- ☐ Xây dựng từ điển:
  - > Quét qua toàn bộ văn bản và thu thập các từ xuất hiện trong tập dữ liệu
  - > Loại bỏ đi những từ ít xuất hiện

Xây dựng từ điển và thu thập dữ liệu từ files:

```
def gen_data_and_vocab():
           def collect_data_from(parent_path, newsgroup_list, word_count=None):...
           word_count = defaultdict(int)
43
           path = '../datasets/20news-bydate/'
           parts = [path + dir_name + '/' for dir_name in listdir(path)
44
45
                    if not isfile(path + dir name)]
47
           train_path, test_path = (parts[0], parts[1]) \
               if 'train' in parts[0] else (parts[1], parts[0])
48
49
           newsgroup_list = [newsgroup for newsgroup in listdir(train_path)]
50
           newsgroup_list.sort()
```

Xây dựng từ điển và thu thập dữ liệu từ files:

```
train_data = collect_data_from(
    parent_path=train_path,
    newsgroup_list=newsgroup_list,
    word_count=word_count
)

vocab = [word for word, freq in
    zip(word_count.keys(), word_count.values()) if freq > 10]

vocab.sort()

with open('../datasets/w2v/vocab-raw.txt', 'w') as f:
    f.write('\n'.join(vocab))
```

Xây dựng từ điển và thu thập dữ liệu từ files:

```
test_data = collect_data_from(
    parent_path=test_path,
    newsgroup_list=newsgroup_list

with open('../datasets/w2v/20news-train-raw.txt', 'w') as f:
    f.write('\n'.join(train_data))

with open('../datasets/w2v/20news-test-raw.txt', 'w') as f:
    f.write('\n'.join(test_data))
```

☐ Xây dựng từ điển ...: hàm collect_data_from

☐ Xây dựng từ điển ...: hàm collect_data_from: line 30

Lưu ý: chỉ xây dựng từ điển từ train data

- Encode dữ liệu:
  - > Đánh ID cho các từ trong từ điển: 2, 3, 4, ..., V + 2 (V là kích thước từ điển)
  - > Dành riêng 2 ID đặc biệt cho:
    - * unknown word: từ không xuất hiện trong từ điển
    - * padding word: từ "rỗng" được thêm vào mỗi văn bản
  - > Mỗi văn bản được mã hóa bằng cách nhận biết sự có mặt của các từ và thay thế tương ứng bởi các ID của chúng

Encode dữ liệu:

```
def encode_data(data_path, vocab_path):
96
           with open(vocab_path) as f:
                vocab = dict([(word, word_ID + 2)
                              for word_ID, word in enumerate(f.read().splitlines())])
99
           with open(data_path) as f:
100
                documents = [(line.split('<fff>')[0], line.split('<fff>')[1], line.split('<fff>')[2])
101
                             for line in f.read().splitlines()]
102
            encoded data = []
103
           for document in documents:...
104
123
            dir_name = '/'.join(data_path.split('/')[:-1])
124
            file_name = '-'.join(data_path.split('/')[-1].split('-')[:-1]) + '-encoded.txt'
           with open(dir_name + '/' + file_name, 'w') as f:
126
                f.write('\n'.join(encoded_data))
```

- ☐ Encode dữ liệu: line 104
  - > Lấy thông tin từ các văn bản

```
for document in documents:
    label, doc_id, text = document
    words = text.split()[:MAX_DOC_LENGTH]
    sentence_length = len(words)
```

- > ví dụ chọn MAX_SENTENCE_LENGTH = 500
- > Lưu ý: không lowercase, không loại bỏ stopwords, ... như khi tính tf-idf

Encode dữ liệu:

> Thay thế các từ bằng ID của nó

```
encoded text = []
109
                for word in words:
110
                    if word in vocab:
                         encoded_text.append(str(vocab[word]))
112
                    else:
113
                         encoded_text.append(str(unknown_ID))
114
115
                if len(words) < MAX_DOC_LENGTH:...</pre>
116
120
                encoded_data.append(str(label) + '<fff>' + str(doc_id) + '<fff>' +
                                      str(sentence_length) + '<fff>' + ' '.join(encoded_text))
122
```

- Encode dữ liệu:
  - > Thêm các từ "rỗng" padding words

```
if len(words) < MAX_DOC_LENGTH:
    num_paddding = MAX_DOC_LENGTH - len(words)

for _ in range(num_paddding):
    encoded_text.append(str(padding_ID))</pre>
```

Encode dữ liệu:

> Ghi dữ liệu đã encoded ra file

```
dir_name = '/'.join(data_path.split('/')[:-1])
file_name = '-'.join(data_path.split('/')[-1].split('-')[:-1]) + '-encoded.txt'

with open(dir_name + '/' + file_name, 'w') as f:
f.write('\n'.join(encoded_data))
```

- Encode dữ liệu:
  - > Ghi dữ liệu đã encoded ra file: 20news-train-encoded.txt

```
0<fff>49960<fff>500<fff>7541 10894 10894 10784 4333 17490 16285 2063 2 0<fff>51060<fff>500<fff>7541 10894 10894 10784 4333 17490 16285 2063 2 0<fff>51119<fff>500<fff>7541 8766 5348 14853 17332 3468 5361 3025 1472 0<fff>51120<fff>261<fff>7541 10894 10894 10784 4333 17490 16285 14037 0<fff>51121<fff>123<fff>7541 16243 18255 8785 4417 14651 16243 16285 1 0<fff>51122<fff>500<fff>7541 8766 5348 14853 17332 3468 5361 3025 1472 0<fff>51123<fff>98<fff>7541 9814 3888 3685 6318 9814 2028 15040 16285 0<fff>51124<fff>254<fff>7541 8766 5348 14853 17332 3468 5361 3025 1472 0<fff>51124<fff>51125<fff>7541 8766 5348 14853 17332 3468 5361 3025 1472 0<fff>51125<fff>7541 8766 5348 14853 17332 3468 5361 3025 1472 0<fff>51125<fff>7541 8766 5348 14853 17332 3468 5361 3025 1472 0<fff>51125<fff>7541 8766 5348 14853 17332 3468 5361 3025 1472 0<fff>51125<fff>7541 8766 5348 14853 17332 3468 5361 3025 1472 0<fff>51125<fff>7541 8766 5348 14853 17332 3468 5361 3025 1472 0<fff>51125<fff>7541 8766 5348 3888 3685 6318 9814 2028 15040 16285
```

- Xây dựng computation graph qua class RNN
- ☐ Mở một phiên làm việc (session), truyền dữ liệu (thông qua

Class DataReader) và chạy mô hình

class RNN:

```
class RNN:
195
            def __init__(self,
196
197
                          vocab_size,
                          embedding_size,
198
                          lstm_size,
199
200
                          pretrained_w2v_path,
                          batch_size
201
                          ):...
202
214
            def embedding_layer(self, indices):...
215
230
            def LSTM_layer(self, embeddings):...
231
268
            def build_graph(self):...
269
303
            def trainer(self, loss, learning_rate):...
304
```

class RNN: hàm init

```
def __init__(self,
196
197
                         vocab_size,
                         embedding_size,
198
                         lstm_size,
199
200
                         batch size
201
                self._vocab_size = vocab_size
202
                self. embedding size = embedding size
203
                self._lstm_size = lstm_size
204
                self. batch size = batch size
205
206
                self._data = tf.placeholder(tf.int32, shape=[batch_size, MAX_DOC_LENGTH])
207
                self._labels = tf.placeholder(tf.int32, shape=[batch_size, ])
208
                self._sentence_lengths = tf.placeholder(tf.int32, shape=[batch_size, ])
209
                self. final tokens = tf.placeholder(tf.int32.
210
                                                     shape=[batch_size, ])
211
```

class RNN: hàm build_graph

```
def build_graph(self):
267
                embeddings = self.embedding_layer(self._data)
268
                lstm outputs = self.LSTM layer(embeddings)
269
270
                weights = tf.get_variable(
271
                    name='final_layer_weights',
272
                    shape=(self._lstm_size, NUM_CLASSES),
273
                    initializer=tf.random_normal_initializer(seed=2018),
274
275
                biases = tf.get_variable(
276
                    name='final_layer_biases',
277
                    shape=(NUM_CLASSES),
278
                    initializer=tf.random_normal_initializer(seed=2018)
279
280
281
                logits = tf.matmul(lstm_outputs, weights) + biases
282
```

class RNN: hàm build_graph

```
logits = tf.matmul(lstm_outputs, weights) + biases
282
283
                labels_one_hot = tf.one_hot(
284
285
                    indices=self._labels,
                    depth=NUM_CLASSES,
286
                    dtype=tf.float32
287
288
289
290
                loss = tf.nn.softmax_cross_entropy_with_logits(
                    labels=labels_one_hot,
291
                    logits=logits
292
293
                loss = tf.reduce_mean(loss)
294
295
                probs = tf.nn.softmax(logits)
296
                predicted_labels = tf.argmax(probs, axis=1)
297
                predicted_labels = tf.squeeze(predicted_labels)
298
```

class RNN: hàm embedding_layer

```
def embedding_layer(self, indices):
                pretrained_vectors = []
214
                pretrained_vectors.append(np.zeros(self._embedding_size))
215
                np.random.seed(2018)
216
                for in range(self. vocab size + 1):
217
                    pretrained_vectors.append(np.random.normal(loc=0., scale=1., size=self._embedding_size))
218
219
                pretrained_vectors = np.array(pretrained_vectors)
220
221
222
                self. embedding matrix = tf.get variable(
                    name='embedding',
223
                    shape=(self._vocab_size + 2, self._embedding_size),
224
                    initializer=tf.constant_initializer(pretrained_vectors)
225
226
                return tf.nn.embedding_layer(self._embedding_matrix, indices)
```

☐ class RNN: hàm LSTM_layer

```
def LSTM_layer(self, embeddings):
229
230
                lstm_cell = tf.contrib.rnn.BasicLSTMCell(self._lstm_size)
                zero_state = tf.zeros(shape=(self._batch_size, self._lstm_size))
231
                initial state = tf.contrib.rnn.LSTMStateTuple(zero state, zero state)
232
233
                lstm inputs = tf.unstack(
234
                    tf.transpose(embeddings, perm=[1, 0, 2])
235
236
                lstm_outputs, last_state = tf.nn.static_rnn(
237
238
                    cell=lstm_cell,
                    inputs=lstm_inputs,
239
                    initial_state=initial_state,
240
241
                    sequence_length=self._sentence_lengths
                   # a length-500 list of [num docs, lstm size]
242
```

☐ class RNN: hàm LSTM_layer

```
lstm_outputs = tf.unstack(
244
                    tf.transpose(lstm_outputs, perm=[1, 0, 2]))
245
                lstm_outputs = tf.concat(
246
247
                    lstm_outputs,
248
                    axis=0
                   # [num docs * MAX SENT LENGTH, lstm size]
249
250
                # self._mask : [num docs * MAX_SENT_LENGTH, ]
251
                mask = tf.sequence mask(
252
                    lengths=self._sentence_lengths,
253
254
                    maxlen=MAX_DOC_LENGTH,
                    dtype=tf.float32
255
                   # [num_docs, MAX_SENTENCE_LENGTH]
256
                mask = tf.concat(tf.unstack(mask, axis=0), axis=0)
257
                mask = tf.expand_dims(mask, -1)
258
```

☐ class RNN: hàm LSTM_layer

```
lstm_outputs = mask * lstm_outputs
261
               lstm_outputs_split = tf.split(lstm_outputs, num_or_size_splits=self._batch_size)
262
               lstm_outputs_sum = tf.reduce_sum(lstm_outputs_split, axis=1) # [num_docs, lstm_size]
263
               lstm_outputs_average = lstm_outputs_sum / tf.expand_dims(
264
                   tf.cast(self._sentence_lengths, tf.float32),
265
                    # expand_dims only works with tensor of float type
266
                    -1) # [num_docs, lstm_size]
267
               return lstm_outputs_average
268
```

class RNN: hàm trainer

```
def trainer(self, loss, learning_rate):
    train_op = tf.train.AdamOptimizer(learning_rate).minimize(loss)
    return train_op
```

☐ Xây dựng computation graph

```
def train and evaluate RNN():
            with open('../datasets/w2v/vocab_w2v.txt') as f:
                vocab_size = len(f.read().splitlines())
            tf.set_random_seed(2018)
326
            rnn = RNN(
                vocab size=vocab size.
328
                embedding_size=300,
329
                lstm size=50.
330
331
                batch_size=50
332
            predicted_labels, loss = rnn.build_graph()
333
            train_op = rnn.trainer(loss=loss, learning_rate=0.01)
334
```

Lưu ý: giá trị LSTM size và Batch size cần được chọn qua cross-validation

Mở một phiên làm việc, đọc, truyện dữ liệu và chạy

```
with tf.Session() as sess:
336
                train_data_reader = DataReader(
337
                    data_path='../datasets/w2v/20news-train-encoded.txt',
338
                    batch size=50
339
340
341
                test_data_reader = DataReader(
342
                    data_path='../datasets/w2v/20news-test-encoded.txt',
343
                    batch_size=50
344
345
                step = 0
346
347
                MAX STEP = 1000 ** 2
348
                sess.run(tf.global_variables_initializer())
349
```

Mở một phiên làm việc, đọc, truyện dữ liệu và chạy

```
349
                sess.run(tf.global_variables_initializer())
350
                while step < MAX STEP:
351
                    next_train_batch = train_data_reader.next_batch()
352
                    train_data, train_labels, train_sentence_lengths, train_final_tokens = next_train_batch
353
                    plabels_eval, loss_eval, _ = sess.run(
354
                         [predicted_labels, loss, train_op],
355
                        feed_dict={
356
                             rnn. data: train data,
357
                             rnn._labels: train_labels,
358
                             rnn._sentence_lengths: train_sentence_lengths,
359
                             rnn. final_tokens: train_final_tokens
360
361
362
                    step += 1
363
                    if step % 20 == 0:
                        print 'loss:', loss_eval
364
```

☐ Khi hết một epoch -> đánh giá trên test data

```
if train_data_reader._current_part == 0:
365
366
                        num_true_preds = 0
                        while True:
367
                             next_test_batch = test_data_reader.next_batch()
368
                             test_data, test_labels, test_sentence_lengths, test_final_tokens = next_test_batch
369
370
371
                             test plabels eval = sess.run(
372
                                 predicted_labels,
                                 feed_dict={...}
373
379
                             matches = np.equal(test_plabels_eval, test_labels)
380
                             num true preds += np.sum(matches.astype(float))
381
382
                             if test_data_reader._current_part == 0:
383
384
                                 break
385
                        print 'Epoch:', train_data_reader._num_epoch
                        print 'Accuracy on test data:', num_true_preds * 100. / len(test_data_reader._data)
386
```

Mở rộng

- ☐ Tìm hiểu them về Bidirectional RNNs
- Các biến thể của LSTM như: LSTM with peephole connection,
- Gated Recurrent Unit (GRU), ...
- ☐ Các chiến lược tối ưu khác: learning rate decay, gradient clipping, Adadelta, ...

Thank you